

NORGES FOTOGRAFFORBUND

2017

PRISUNDERSØKELSEN

INNHold

INNHold	3
PRISUNDERSØKELSEN 2017	5
DEFINISJON AV BEGREPER	6
FOTOGRAFERING FOR PRIVATMARKEDET	8
STANDARDVILKÅR	11

PRISUNDERSØKELSEN

2017

Denne prisundersøkelsen gis ut av Norges Fotografforbund, landets største organisasjon for profesjonelle fotografer, i samarbeid med foreningen Norske Reklamefotografer.

Dette dokumentet inneholder gjennomsnittspriser pr. 2017, begrepsdefinisjoner, anbefalte vilkår og avtalemaler for utvalgte typer oppdrag. Målgruppen er fotografer og kjøpere av fotografiske tjenester og produkter. Gjennomsnittsprisene bygger på informasjon fra profesjonelle fotografer oppgitt i en spørreundersøkelse. Alle fotografer setter sine egne priser uavhengig av hva som oppgis her.

Formålet med undersøkelsen er å synliggjøre og kartlegge det gjennomsnittlige prisnivået til norske fotografer.

Dette er første utgave, og inneholder priser på tjenester og produkter rettet mot privatmarkedet.

DEFINISJON AV BEGREPER

Det er mange begreper man må forholde seg til som kjøper og selger av fotografiske tjenester og produkter. På denne siden får du en oversikt over hva de ulike begrepene du kan støte på betyr.

ÅNDSVERK OG VERKSHØYDE

Åndsverkloven § 1 nevner eksempler på hva som kan være åndsverk: skrifter, foredrag, sceneverk, musikkverk, filmverk, fotografier, malerier, tegninger, skulpturer. Vilkåret for at noe av dette skal være åndsverk er at det som er skapt har «verkshøyde». Med «verkshøyde» menes at det som er skapt må være et resultat av en tilstrekkelig mengde original og skapende innsats.

Fotografier som har verkshøyde er åndsverk. Åndsverkloven omtaler disse fotografiene som «fotografiske verk». Fotografier som ikke har verkshøyde omtales i åndsverkloven som «fotografiske bilder».

OPPHAVSRETT

Opphavsrett er de rettighetene den som har skapt et åndsverk (opphavsmannen) har til det han/hun har skapt, altså til åndsverket. Opphavsretten er retten til å bruke åndsverket. Opphavsmannen kan gi andre rett til å bruke åndsverket (overdra hele eller deler av opphavsretten). De får da rett til å bruke åndsverket på den måten som opphavsmannen har samtykket til.

BRUKSRETT

«Bruksrett» er det samme som opphavsrett, men brukes også om rettighetene til fotografier, og andre ting, som ikke har verkshøyde og dermed ikke er åndsverk.

Den som har skapt noe, kan gi andre en rett til å bruke det som er skapt. De får da en rett til å bruke det som er skapt på den måten som skaperen av tingen har samtykket til.

FRI BRUK

Uttrykket «fri bruk» betyr at opphavsmannen/fotografen samtykker i at noen får en ubegrenset rett til å bruke åndsverket/fotografiet. Uttrykket «fri bruk» gir imidlertid ingen rett til å foreta endringer i åndsverket/fotografiet eller å overdra rettighetene til andre. Overdragelse av slike rettigheter må avtales særskilt.

PRIVAT BRUK

Uttrykket «privat bruk» kommer fra åndsverklovens § 12 som sier at det er lov til å fremstille enkelte eksemplarer av et åndsverk/fotografi til privat bruk, uten samtykke fra opphavsmannen/fotografen, når kopieringen ikke skjer i ervervsøyemed.

Uttrykket «privat bruk» omfatter kopiering til personlig bruk samt bruk innen den forholdsvis nære krets av familie og venner.

OFFENTLIG BRUK

Med «offentlig bruk» menes all annen bruk av et åndsverk/fotografi, enn privat bruk.

EKSKLUSIV BRUKSRETT

«Eksklusiv bruksrett» betyr at opphavsmannen/fotografen har gitt bruksrett til et åndsverk/fotografi til én, og samtidig forpliktet seg til ikke å gi bruksrett til samme åndsverk/fotografi til andre.

IKKE-EKSKLUSIV BRUKSRETT

«Ikke-eksklusiv bruksrett» betyr at opphavsmannen/fotografen kan gi bruksrett til et åndsverk/fotografi, til flere brukere.

FOTOGRAFERING FOR PRIVATMARKEDET

Hver fotograf har sin pris, og denne kan påvirkes av flere faktorer, som erfaring, kompetanse, geografisk beliggenhet, markedsverdi og forretningsmodell. Prisene på denne siden er basert på informasjon fra medlemmer av Norges Fotografforbund og Norske Reklamefotografer.

PORTRETTFOTOGRAFERING

Det vanligste er å ta en fast pris, som settes ut fra type fotografering. I prisen inngår som oftest planlegging, fotografering, redigering, bildeutvalg, visningstime og visningsgalleri. Det varierer hvor mye tid den enkelte fotograf setter av til fotograferingen, og dette kan også påvirke prisen. Produkter som filer og forstørrelser kommer i tillegg.

Her er snittpriser for fire vanlige typer fotografering:

Nyfødt	1820 kr
Barn	1530 kr
Konfirmant	1530 kr
Familie	1780 kr

I prisen inngår de skatter og avgifter fotografen må betale, forsikringer, feriepenger o.l.

Alle priser er inklusiv MVA.

BRYLLUPSFOTOGRAFERING

Det tilbys en rekke ulike typer bryllupsfotograferinger og prisene varierer ut fra faktorer som tidsbruk og hva som er inkludert. Prisene under er snittpriser på tre vanlige bryllupsfotograferinger. Prisen inkluderer som oftest fotografering, planlegging og visningstime. Produkter som filer og forstørrelser kommer i tillegg.

Standard bryllupsfotografering (kun portrett)	6240 kr
Halvdags bryllupsfotografering (inntil 6 timer)	12140 kr
Heldags bryllupsfotografering	19950 kr

I prisen inngår de skatter og avgifter fotografen må betale, forsikringer, feriepenger o.l.

PRODUKTER

Produkter som forstørrelser og høyoppløselige filer kommer som oftest i tillegg til oppgitte priser for fotograferingen. Forskjellige fotografer tilbyr forskjellige produkter, og prisene vil derfor variere. Prisene under er snittpriser på et utvalg pakker og produkter.

FORSTØRRELSER, LAMINERT/STRUKTUR

Bilder som er laminert er behandlet slik at de holder lenger. Prisen vil derfor være høyere enn for forstørrelser som ikke er behandlet på denne måten.

13x18 cm	580 kr
20x25 cm	750 kr
32x40 cm	1690 kr
40x50 cm	2240 kr
50x60 cm	3000 kr

FILER

Dersom fotografen tilbyr høyoppløselige filer, selges disse ferdig redigert og enten separat eller i pakker.

1 fil.....	1390 kr
5 filer.....	4300 kr
10 filer.....	6000 kr
20 filer.....	8300 kr
Alle.....	10930 kr

ØVRIGE KOSTNADER

Ved lang reisevei tilkommer reisekostnader eller kilometergodtgjørelse som fastsettes av fotografen. Kostnader i forbindelse med diett og opphold kan også tilkomme. Fotografering utenfor vanlig arbeidstid kan medføre et tillegg i prisen.

STANDARDVILKÅR ANBEFALT AV NORGES FOTOGRAFFORBUND

1. Disse standardvilkårene gjelder for oppdraget med mindre noe annet er skriftlig avtalt.
2. Utvalg av bilder for levering av oppdraget foretas av fotografen.
3. Leverte bilder skal gjennomgås av kunden uten ugrunnet opphold. Eventuell reklamasjon skal meddeles fotograf innen rimelig tid, jfr. kjøpsloven og forbrukerkjøpsloven.
4. Bildene kan benyttes på den måten og til det formål som er spesifisert i kontrakten. All annen bruk krever tillatelse fra fotografen. Bildene kan ikke videreselges, lånes ut eller lisensieres til tredjepart uten tillatelse fra fotografen.
5. Bildene kan ikke endres/bearbeides uten samtykke fra fotografen.
6. Fotografens navn skal oppgis ved all offentlig bruk av bildene, jfr. åndsverklovens § 43 a og § 3. Ved manglende kreditering plikter kunden å betale erstatning med kr. 2.500,-, eks. mva.
7. Ved bruk, endring eller bearbeiding av bilder uten tillatelse fra fotografen, plikter kunden å betale en erstatning tilsvarende det økonomiske tapet fotografen har lidt, med påslag av 100 %.
8. Kunden er ansvarlig for å innhente tillatelser som er nødvendig for utførelse av arbeidet, herunder tillatelse til fotograferingssted, samtykke fra personer som skal avbildes, samtykke fra personer som har rettigheter til gjenstander som skal avfotograferes m.m.
9. Bestilte oppdrag faktureres uansett om bildene benyttes eller ikke.
10. Innbetalt forskudd refunderes ikke dersom kunden avbestiller oppdraget.
11. Dersom kunden ikke møter til avtalt tid for fotografering, eller avbestiller oppdraget senest én virkedag før avtalt fotografering, faktureres full pris i h.h.t. kontrakten, med mindre noe annet er avtalt.
12. Evt. tvister vedrørende oppdraget skal forsøkes løst i minnelighet. Dersom enighet ikke oppnås kan hver av partene bringe saken inn for de ordinære norske domstoler.

NORGES FOTOGRAFFORBUND
Norges Fotografforbund | Rådhusgata 20
0151 Oslo | tlf: 22 33 21 15

www.fotografforbundet.no